

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ ВИХОВАННЯ

Кваліфікаційна робота
на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр»
на тему

**ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ
ТОЛЕРАНТНОСТІ УЧНІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ
ШКОЛИ**

Виконала
здобувачка ступеня вищої освіти
«магістр»
спеціальності 013 Початкова освіта

Степура Тетяна Юріївна

Керівник:

к. пед. н., доц. Ваколюк А. М.

Рецензент:

к. пед. н., доц. Міськова Н.М.

Рівне – 2025 року

ЗМІСТ

ВСТУП		3
РОЗДІЛ 1	ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ УЧНІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЯК НАУКОВА ПРОБЛЕМА	
1.1.	Поняття міжкультурної толерантності в сучасному науково-педагогічному дискурсі	7
1.2.	Вікові особливості учнів початкової школи у процесі формування міжкультурної толерантності	13
1.3.	Теоретичні основи методики діагностування сформованості міжкультурної толерантності учнів в освітньому процесі початкової школи	18
1.4.	Педагогічні умови формування міжкультурної толерантності учнів в освітньому процесі початкової школи	26
Висновки до першого розділу		35
РОЗДІЛ 2	ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ УЧНІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	
2.1.	Діагностика стану формування міжкультурної толерантності учнів в освітньому процесі початкової школи	37
2.2.	Зміст і методика формувального етапу експерименту	48
2.3.	Результати експериментальної роботи	64
Висновки до другого розділу		72
ВИСНОВКИ		74
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ		78
ДОДАТКИ		90

РЕЗЮМЕ

Степура Т. Педагогічні умови формування міжкультурної толерантності учнів в освітньому процесі початкової школи. Рукопис.

Дипломна робота на здобуття освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю 013 «Початкова освіта». Рівненський державний гуманітарний університет, Рівне, 2025.

У дослідженні здійснено аналіз змісту, сутності та теоретичних засад, що уточнюють наукове розуміння поняття міжкультурна толерантність в сучасному науково-педагогічному дискурсі; визначено компоненти, критерії, показники, а також методики діагностики рівнів сформованості міжкультурної толерантності учнів. Виділено педагогічні умови та розроблено систему заходів із формування міжкультурної толерантності учнів в освітньому процесі початкової школи. Проведено експериментальну перевірку та оцінено результативність виділених педагогічних умов та розробленої системи заходів для формування міжкультурної толерантності учнів в освітньому процесі початкової школи.

Ключові слова: міжкультурна толерантність, освітній процес початкової школи, світова культура, національна культура, етнічні упередження

RESUME

Stepura T. Pedagogical conditions for the formation of intercultural tolerance among pupils in the educational process of primary school. Manuscript. Thesis for the degree of Master of Education, specialisation 013 Primary Education. Rivne State Humanitarian University, Rivne, 2024.

The study analyses the content, essence and theoretical foundations that clarify the scientific understanding of the concept of intercultural tolerance in contemporary scientific and pedagogical discourse; it identifies the components, criteria, indicators and methods for diagnosing the levels of intercultural tolerance among pupils. Pedagogical conditions are identified and a system of measures for the formation of intercultural tolerance among students in the educational process of primary school is developed. An experimental verification is carried out and the effectiveness of the identified pedagogical conditions and the developed system of measures for the formation of intercultural tolerance among students in the educational process of primary school is evaluated.

Keywords: intercultural tolerance, primary school education process, world culture, national culture, ethnic prejudice